

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti u. 35-45

██████████ közjegyző útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍROSÁG	
Ügyszám: IV/01227-4/2020	
Érkezett: 2020 OKT 27.	
Példány: 2	Kezelőiroda:
Melléklet: db	3

Alulírott, Lantosné Turcsán Nóra Erzsébet, ██████████

██████████ az Alkotmánybíróságról

szóló 2011. évi CL. törvény 26. § (1) bekezdés és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

1. Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságtól annak megállapítását, hogy az Alaptörvényben biztosított jogom sérült alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés alkalmazása folytán a **Fővárosi Törvényszék** mint másodfokú bíróság **43.Pkf.630.062/2020/5. számú végzése** és az e végzéssel helybenhagyott, a néhai ██████████ hagyatéki ügyében ██████████ közjegyző előtt 11015/Ü/1270/2018. számon indult megismételt hagyatéki eljárásban hozott **11015/Ü/1270/2018/20. számú végzés** által, amely teljes egészében jóváhagyta a ██████████ budapesti közjegyző által hozott 2016. március 16-án kelt **11015/19/2016/11. számú** hagyatékadó végzést.
2. Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **2010. évi XXXVIII. törvény 71.§ (6)** bekezdésének a végintézkedésre és a végrendeleti örökökre vonatkozó rendelkezéseinek alaptörvény-ellenességét és azokat semmisítse meg.
3. Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **2013. évi CXXII. törvény 34.§ (1) és (2)** bekezdésének alaptörvény-ellenességét és azokat semmisítse meg a „jóváhagyás céljából”, „a föld tulajdonjogának végintézkedéssel történő megszerzésének jóváhagyására irányuló” mondatrészeket, mert azok ellentétesek a 2013. évi V. törvény 7:87. § (2) bekezdésében az örökség megnyílására vonatkozó szabállyal.

A felsorolt jogszabályi rendelkezések **sértik az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdését, XIII. cikkének (1) bekezdését** valamint az Alaptörvény Alapvetés részének B) cikk (1) bekezdésében kimondott elvet, miszerint „Magyarország független demokratikus jogállam”, mert meghatározó jelentőségű törvények egymásnak ellentmondó rendelkezései sértik a jogbiztonság követelményét.

A kérelem indoklásaként a következőket adom elő:

A Fővárosi Törvényszék végzését 2020. április 28-án postai kézbesítés útján kaptam kézhez, az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (60 nap) betartásra került.

A jogorvoslati lehetőséget kimerítettem, további rendes jogorvoslati lehetőség nincs számomra biztosítva, az ügyben nincs folyamatban a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás, nem kezdeményeztem perújítást, sem egyéb jogorvoslatot a törvényesség érdekében.

A tényállás és a pertörténet rövid ismertetése:

Az Alaptörvényben a tulajdonhoz és az örökléshez biztosított jogom megsértése következett be amiatt, hogy a 2015. október 2-án elhunyt ██████████ 2012. október 6-án érvényesen létrejött végrendeletében tett rendelkezésének végrehajtása, három összesen ████████ hektár területű föld-ingatlan tulajdonjogának számomra való átadása meghiúsult, mert a 2016. március 31-én ██████████ közjegyző által hozott 11015/Ü/19/2016/11. számú hagyatékátadó végzés a 2013. évi CXXII. törvény 34. § (3) bekezdése alapján, a végrendelet javamra szóló rendelkezését érvénytelennek tekintve a földek tulajdonjogát - más törvényes örökös híján – törvényes öröklés jogcímén a Magyar Államnak adta át. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 43. Pkf.634.864/2016/4. számú végzése fellebbezésemet elutasítva a közjegyző végzését helybenhagyta.

A végzéssel szemben alkotmányjogi panasszal fordultam az Alkotmánybírósághoz. Ennek alapján a **24/ 2017.(X.10) AB határozatban :**

1. Az Alkotmánybíróság megállapította: az Országgyűlés **mulasztásban megnyilvánuló alaptörvényellenességet** idézett elő azáltal, hogy a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény 34. § (3) bekezdése hatálybalépésével egyidejűleg nem gondoskodott olyan szabály megalkotásáról, amely a végintézkedésen alapuló tulajdonszerzés jóváhagyásának megtagadása esetére, amennyiben a törvényes öröklés rendjén az állam öröklése áll be, a végrendeleti örökös javára megváltást állapít meg.

Az Országgyűlés az Alkotmánybíróság által megállapított **jogalkotási feladatának** sem az Alkotmánybíróság által megszabott határidőig (2017. december 31-ig), sem az azóta eltelt két és fél évben **nem tett eleget**. (Megjegyzem, hogy jelen alkotmányjogi panaszom eredeti benyújtása után néhány nappal az Országgyűlés két és fél évvel a határidő letelte után megalkotta ezt a jogszabályi rendelkezést a 2013. évi CXXII. törvény 34. § (4) bekezdésével.)

2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a 2013. évi CXXII. tv 34. § (3) bekezdésének utolsó mondata („**Ha a mezőgazdasági igazgatási szerv megtagadja az örökös javára a tulajdonszerzés jóváhagyását, a végrendelet ezen rendelkezését érvénytelennek kell tekinteni.**”) **alaptörvényellenes, ezért azt megsemmisítette.**

3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a megsemmisített rendelkezés **az én ügyemben nem alkalmazható.**

Miután az Országgyűlés jogalkotási feladatának nem tett eleget, nem hozott olyan jogszabályt, amely megváltást állapított volna meg vagy más módon szüntette volna meg az örökléshez való alkotmányos jog korlátozásának aránytalanságát (24/2017 (X.10,) AB határozat indokolásának 27. és 42. pontja) továbbá

miután három éves folyamatos őstermelői jogviszony alapján megszereztem a földműves státuszt, (így a 300 hektáros földszerzési maximumot a tulajdonomban lévő nem egészen öt hektárnyi földterület a megszerezni kívánt egy hektárnál kevesebb földterülettel együtt sem éri el),

kértem a közjegyzőtől, hogy megismételt hagyatéki eljárásban adja tulajdonomba az érvényes végrendeletben nekem juttatott föld-ingatlanokat.

██████████ közjegyző a megismételt eljárásban megkereste a mezőgazdasági igazgatási szervet a tulajdonszerzés jóváhagyása céljából. A mezőgazdasági igazgatási szerv megállapította, hogy szerepelek a földművesek nyilvántartásában, nem állapította meg, hogy tulajdonszerzésem sértené a 300 hektáros szerzési maximumot, mégis elutasította erről igazolás kiállítását, arra hivatkozva, hogy az örökség megnyílásakor, azaz ██████████ é halála pillanatában még nem voltam földműves. A közjegyző a megismételt hagyatéki eljárást lezáró végzésében „teljes egészében helybenhagyta” azt a ██████████ közjegyző által hozott hagyatéki végzést, amely a **végrendelet érvénytelenségére vonatkozó - az Alkotmánybíróság által megsemmisített – rendelkezés alapján tagadta meg számomra a hagyaték átadását.** Az érvénytelenséget kimondó mondat alkalmazását az én ügyemben megtiltotta az AB határozat, tehát a közjegyző végzése a 2010. évi XXXVIII. törvény 71. § (6) bekezdése alapján hozta meg a hagyaték számomra való átadását megtagadó végzést. A Fővárosi Törvényszék végzése helybenhagyta a közjegyző végzését.

A **2010. évi XXXVIII. törvény 71. § (6) bekezdése:** - „Ha a mezőgazdasági igazgatási szerv a mező és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény alapján a hatósági bizonyítvány kiadását megtagadja, a közjegyző a végintézkedés ezzel ellentétes rendelkezését semmisnek tekinti.” – tartalmilag megismételte a 2013. évi CXXII. törvény 34.§ Alkotmánybíróság által megsemmisített (3) bekezdésének rendelkezését. Az Alkotmánybíróság által megadott határidőig (2017. december 31-ig) nem teljesítette a megváltásra vonatkozó jogalkotási kötelezettségét az Országgyűlés, másnap 2018. január 1-én pedig hatályba lépett a hagyatéki eljárásról szóló törvény 71.§ (6) bekezdésében az Alkotmánybíróság által megsemmisített rendelkezéssel gyakorlatilag azonos tartalmú rendelkezés. Ezt nem tudom másként értelmezni, mint hogy a jogalkotó nyíltan szembeszegült az Alkotmánybíróság határozatával.

Ezért kértem az Alkotmánybíróságot a (6) bekezdés a végintézkedésre és a végrendeleti örökösrre vonatkozó mondatainak megsemmisítésére, mert szintén **sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében** meghatározott „az örökléshez való jogot” mint alapvető jogot és **az I. cikkének (3) bekezdésében** meghatározott szabályt, miszerint az alapvető jog csak a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

Az AB határozat indokolásának 34. pontja megállapította, hogy „a törvényeknek megfelelő végintézkedésnél függő jogi helyzet állt fenn, amelyen az örökség megnyílásától a kedvezményezett személynek jogos várakozása van. Ezt fejezi ki a passzív öröklési jog.”

A 35. pont kimondja: „a földforgalmi törvény 34.§ (3) bekezdésének utolsó mondata – amely egyedüli, kizárólagos jogkövetkezményként az érvénytelenségről rendelkezik – nem tekinthető az elérni kívánt céllal észszerűen arányos korlátozásnak.”

Az 1959. évi IV. törvény (az 2014. március 15-ig hatályban volt Ptk.) 600. § b) pontja szerint kiesik az öröklésből, „aki a hagyatékot az öröklés megnyílásakor törvénynél fogva nem szerzheti meg.” ██████████ halála idején, **az öröklés megnyílásakor azonban már az új Ptk. (2013. évi V. törvény) volt hatályban,** amelynek a jelen ügyben alkalmazandó öröklési jogról szóló szabályai a

kiesésnek ezt az esetét nem ismerik el. **Az öröklésből való kiesés megállapításának nincs helye, de nem is erre hivatkoztak a végzések.**

Az öröklési jog alkotmányos védelme szempontjából elengedhetetlen, hogy az öröklés intézményének a Ptk-ban foglalt szabályai egységesen érvényesüljenek a jogrendszerben.

A jogbiztonságot veszélyezteteti állásponatom szerint az a helyzet, hogy ellentmondanak egymásnak egyrészről:

a 2013. évi V. törvény VII. könyv (Öröklési jog) 7:2 § (Öröklési igény) **„Az öröklési igény nem évül el.”** mondata,

a 7:4. § (Kiesés az öröklésből) rendelkezései,

valamint a 7:87. § (Az örökség megnyílása) rendelkezései:

(1) „Az öröklés az örökhagyó halálával nyílik meg.”

(2) „Az örökös az öröklés megnyílásával a hagyatékot vagy annak neki jutó részét vagy meghatározott tárgyát – elfogadás vagy **bármely más jogcselekmény nélkül megszerzi.**”

másrészről:

a 2013. évi CXXII. törvény (Földforgalmi törvény) 34. § (1) „A föld tulajdonjogáról végintézkedéssel történő intézkedés esetén – a hagyatéki eljárás keretében – a közjegyző küldi meg a végintézkedést a föld tulajdonjogának megszerzését illetően **jóváhagyás céljából** a mezőgazdasági igazgatási szervnek.” Mind az (1), mind a (2) bekezdésben szerepel **„a föld tulajdonjogának végintézkedéssel történő megszerzésének jóváhagyására irányuló eljárás”** kifejezés, ez pedig **ellentétes** a Ptk. 7:87.§ (2) bekezdésének rendelkezésével.

(3) „A mezőgazdasági igazgatási szerv azt vizsgálja, hogy **az örökös szerzőképessége fennáll-e** és a végintézkedés nem eredményezi-e a tulajdonszerzési korlátozás megsértését vagy megkerülését.”

Az öröklés megnyílása idején végrendeleti örökösként nem voltam földműves, a megismételt hagyatéki eljárás idején viszont már igen. A mezőgazdasági igazgatási szervnek jelenleg az öröklés megnyílásakor meglévő állapotot kell vizsgálni. Az Agrárminisztérium ezt az állásponatot képviselte. Így viszont az új Ptk. és a földforgalmi törvény rendelkezései ellentétben állnak. (Abtv. 26. §)

A jogalkotó a földforgalmi törvény megalkotásakor valószínűleg ezt az ellentmondást kívánta áthidalni az érvénytelenségre utaló rendelkezéssel. Ezt azonban az Alkotmánybíróság megsemmisítette.

A hagyatéki eljárásról szóló törvény 71. § (6) bekezdésének 2018 január 1-én hatályba lépett rendelkezése szerint: ha a mezőgazdasági igazgatási szerv a hatósági bizonyítvány kiállítását megtagadja, a közjegyző a végintézkedés ezzel ellentétes rendelkezését semmisnek tekinti. Ez a rendelkezés állásponatom szerint ellentétes a földforgalmi törvény 34.§ 2020. július 1-én hatályba lépett (4) bekezdésével, amely az örökös az ilyen esetben megillető kártalanításról rendelkezik. Állásponatom szerint ez az ellentmondás a jogalkalmazók számára zavart keltő, a jogbiztonságot veszélyeztető, ezért alaptörvény-ellenes.

Ha a földműves státusznak a mezőgazdasági igazgatási szerv eljárása idején való fennállását kellene vizsgálni, akkor a két törvény ellentmondása kiküszöbölhető lenne. A jogbiztonság követelményét az is sérti, hogy a jóváhagyásról szóló rendelkezés nem egyértelmű abból a szempontból, hogy a föld-szerző képességnek az öröklés megnyílásakor vagy pedig a mezőgazdasági igazgatási szerv eljárása idején kell-e fennállnia. Ha a jogalkotó feltehető racionális célját vesszük figyelembe (hogy lehetőleg földművesek szerezhessenek földet), akkor ezzel sincs összhangban az előbbi értelmezés.

1. melléklet: a Fővárosi Törvényszék 43.Pkf.630.062/2020/5. számú végzése
2. melléklet: [REDACTED] budapesti közjegyző 11015/Ü/1270/2018/20. számú végzése

Budapest, 2020. június 26.

Kiegészítve és módosítva: [REDACTED] 2020. október 22-én.

Tisztelettel:

Lantosné Turcsán Nóra Erzsébet

indítványozó